

Oversvømmelsesrisici og klimatilpasning på Christianshavn

Kære Jette Philipsen

Tak for din henvendelse den 19. december 2024 vedrørende klimatilpasning af Christianshavn. Teknik- og Miljøforvaltningen fremsender hermed svar på dine spørgsmål.

Spørgsmål

1. Er Christianshavn vurderet som et særligt risikoområde?
2. Er der behov for særlige overvejelser, planer og/eller andre konkrete initiativer vedr. skybruds- og stormflodssikring af Christianshavn sammenlignet med andre områder?
3. Hvordan er samarbejdet organiseret mellem Københavns Kommune, HOFOR, Beredskabsstyrelsen og andre aktører i forhold til skybruds- og stormflodssikring?
4. Hvordan planlægges virksomheder, foreninger og borgere inddraget i klimatilpasningsindsatsen?
5. Er der planer om at analysere gråzonen mellem kort- og langsigtede klimatilpasningstiltag?

Svar

1. I Københavns Kommuneplan 2024 indgår retningslinjer for forebyggelse af skader ved oversvømmelse fra hav, herunder en kortlægning af oversvømmelsestruede områder. I de udpegede områder skal lokalplaner sikre, at byggeri med afværgeforanstaltninger som udgangspunkt sikres til de angivne vandstands-niveauer. Af retningslinjekortet, som kan tilgås [her](#) (link), kan det konkluderes, at det meste af Christianshavn er udpeget som oversvømmelsestruet område, og at der i nye lokalplaner skal sættes krav til et sikringsniveau på 2,5 m.

10-01-2025

Sagsnummer I F2
2024 - 26425

Dokumentnummer i F2
175551

Sagsnummer eDoc
2024-0441348

Klima og Byudvikling
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Derimod er der i kommuneplanen ikke udpeget nogen oversvømmelsestruede områder for så vidt angår regnvand. Det er dog ikke ensbetydende med, at der i kommunen ikke er nogen områder, der er i fare for at blive oversvømmet ved ekstreme regnhændelser, som kloakken ikke er dimensioneret til at håndtere. Et oversvømmelseskort i kommuneplanen, som kan tilgås [her](#) (link), viser en beregnet udbredelse af regnvand på overfladen ved en 100-års regnhændelse i kommunen i dag. Oversvømmelseskortet viser ikke, at Christianshavn er et særligt risikoområde.

2. Det er politisk besluttet, at Københavns Kommune arbejder for anlæggelsen af en ydre sikring rundt om København (jf. Københavns Stormflodsplan, 2017). Selvom Christianshavn er udpeget som oversvømmelsestruet er der ikke særlige overvejelser, planer eller konkrete initiativer for området. I alle områder som er oversvømmelsestruet, skal ejendomssejere være opmærksomme på ansvarsfordelingen mellem kommunen og ejendomssejere. For udover at Københavns Kommune har mulighed for at sætte krav til sikringsniveau i nye lokalplaner, er det grundlæggende ejendomssejers eget ansvar at sikre sin ejendom mod oversvømmelse ved højvande og stormfloder samt ekstremregn.

Generelt kan ejendomssejere med fordel overveje, om fremtidige private renoverings- eller anlægs- og byggeprojekter kan samtænkes med foranstaltninger til forebyggelse af oversvømmelse ved højvande/stormfloder og ekstremregn. Dette kan fx være sikring af ejendommen og kælder mod indtrængende vand via kældernedgang eller lyskasser, ligesom hævet kantsten, kajkanter, ændring af fortove el.lign.

3. Samarbejdet med de nævnte aktører er altafgørende for håndteringen af stormfloder og skybrud. Derfor er der både dialog og øvelser aktørerne imellem. Beredskabsstyrelsen er dog en del af det nationale forsvar og derfor ikke en aktør i Københavns Kommunes beredskabsarbejde. I stedet er det Hovedstadens Beredskab, som er det lokale beredskab, der indgår i beredskabet i Københavns Kommune.

Hovedstadens Beredskab er ansvarlig for at have mandskab og udstyr til den enkelte hændelse. Det er derfor også Hovedstadens Beredskabs ansvar at placere samt betjene de enkelte midlertidige løsninger, fx pumper og watertubes, som er koordineret med Københavns Kommune.

HOFOR er involveret i stormflods- og skybrudshændelserne når vandet rammer og udfordrer deres underjordiske kloakledninger, som kan transportere spildevand og regnvand bort til et rensesanlæg. De har desuden et ansvar, når vandet ikke kan transporteres bort længere, fordi kloakledningerne er fyldte.

Hovedstadens Beredskab og HOFOR har således et stort ansvar for at hav-, spilde- og regnvand ikke løber ind uforudsete steder, samt at transportere vandet forsvarligt væk, hvis vandet alligevel kommer ind.

Københavns Kommune er ansvarlig for at byen derudover fungerer i krisesituationer og vil i den henseende desuden have en koordinerende rolle og supplerende støttefunktion til de to andre aktører.

4. I november 2024 gennemførte Københavns Kommune fem borgermøder vedr. stormflodssikring af København. Formålet var at orientere borgere om indholdet i den igangværende forundersøgelse, og præsentere de konkrete løsningsforslag for relevante bydele i København. Teknik- og Miljøforvaltningen/Københavns Kommune har løbende dialog med relevante aktører og organisationer fx Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening. Der er på nuværende tidspunkt ikke planlagt andre inddragelsesindsatser i forbindelse med stormflodssikring. Kommunens hidtidige klimatilpasningsindsats med skybrudssikring af byen er påvirket af statens regler, hvilket medfører behov for strategisk ændring af kommunens fremtidige arbejde med klimatilpasning i forhold til regnvand samt en drøftelse af, hvordan Lokaludvalgene også fremadrettet kan blive inddraget i klimatilpasningsindsatsen. Derfor har Teknik- og Miljøforvaltningen inviteret Lokaludvalgene til et orienteringsmøde om det fremtidige arbejde med klimatilpasning i forhold til regnvand den 25. februar 2025, for blandt andet at drøfte inddragelse af Lokaludvalgene i klimatilpasningsindsatsen for regnvand.
5. Der er på nuværende tidspunkt ikke taget politisk stilling til tidshorisonten for anlæggelsen af en ydre sikring, eller en eventuel anlægsrækkefølge. Det vil afhænge af mange faktorer såsom anlægstypologier, organisering, finansieringsmodel mv. Det kan blive relevant at undersøge om – og i givet fald, hvordan – Københavns Kommune skal arbejde med lokale sårbarheder indtil en ydre sikring er anlagt. Det er på nuværende tidspunkt ikke afklaret, hvordan Københavns Kommune kommer til at arbejde med regnvandshåndtering fremadrettet, og der er derfor heller ikke planer om at analysere af gråzonen mellem kort- og langsigtede klimatilpasningstiltag for regnvandshåndtering.

Venlig hilsen
Karsten Biering Nielsen
Vicedirektør